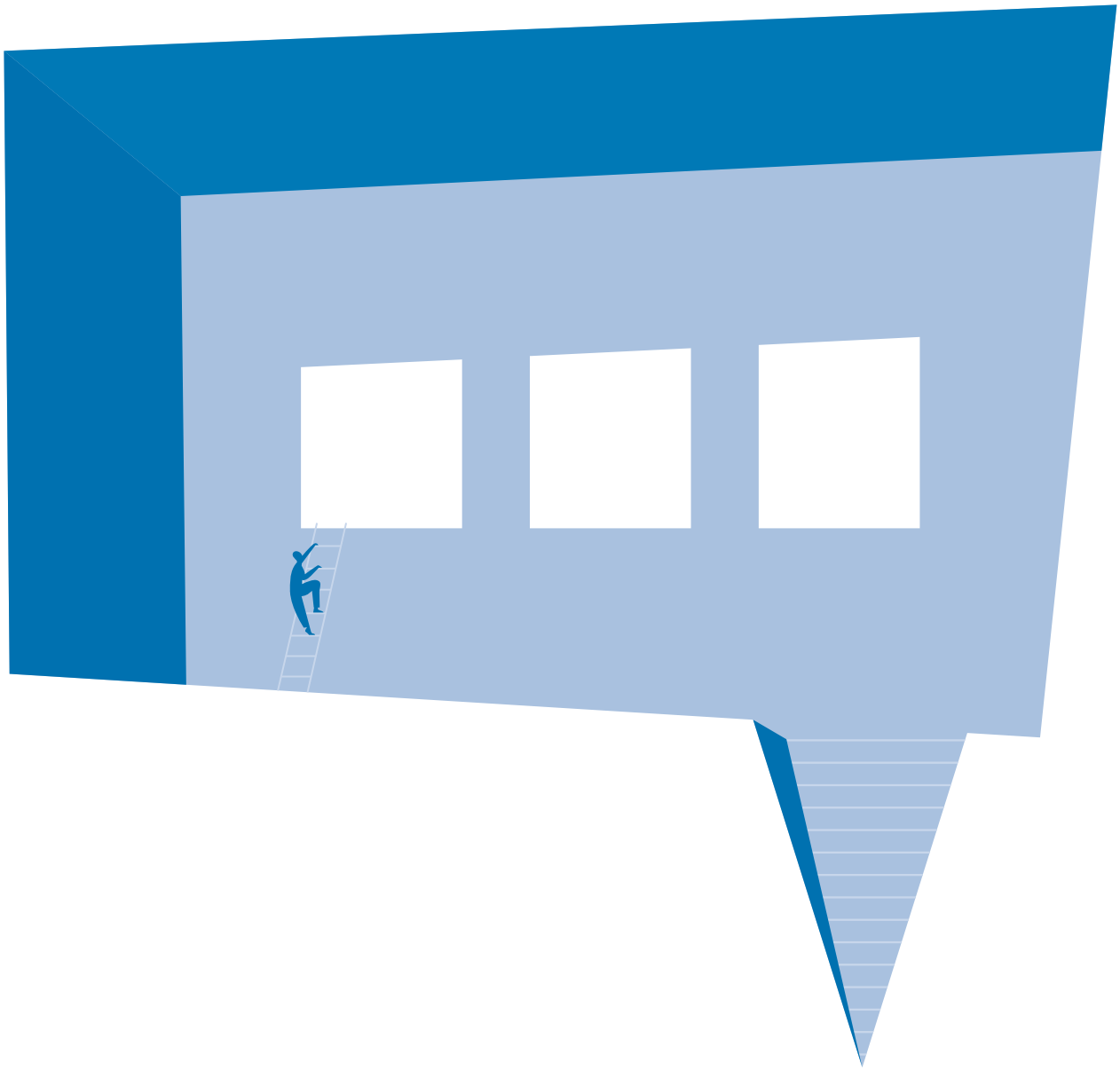

Mojca Stritar Kučuk, Helena Šter in Staša Pisek

SLOVENŠČINA 2+

Slovnične tabele in vaje za govorce slovenščine kot drugega jezika

UNIVERZA V LJUBLJANI
FF Filozofska fakulteta
LETO+
CENTER ZA SLOVENŠČINO KOT DRUGI IN TUJI JEZIK

KAZALO

1 GLAGOL 4

Modalni glagoli 9

Velelnik 13

Glagolski vid 17

Namenilnik 21

2 SAMOSTALNIK 22

Posebnosti samostalnikov moškega spola 31

Posebnosti pri sklanjanju moških imen in priimkov 41

Posebnosti samostalnikov srednjega spola 43

Posebnosti samostalnikov ženskega spola 47

2. ženska sklanjatev 50

Vaje za posebnosti samostalnikov 54

3 ZAIMEK **57**

Osebni zaimki 57

Navezne oblike osebnih zaimkov 62

Neosebni samostalniški zaimki 64

Pridevniški zaimki 69

Prislovni zaimki 73

4 ŠTEVNIK 75

5 VEZNIK 79

6 ČLENEK 89

7 BESEDNI RED 92

V enostavčni povedi 92

Besedni red v večstavčni povedi 94

Besedni red v zanikani povedi 97

8 VEJICA 101

9 VELIKA IN MALA ZAČETNICA 104

REŠITVE 107

RAZLAGA KRAJŠAV

E = ednina	**ž** = ženski spol
D = dvojina	**s** = srednji spol
M = množina	**os.** = oseba
m = moški spol	**npr.** = na primer

UVOD

Učni komplet *Slovenščina 2+* za učenje slovenščine kot drugega ali tujega jezika je nadaljevanje kompleta *Slovenščina 1+*. Namenjen je tistim, ki že imajo osnovno znanje slovenščine. Nastal je znotraj modula Leto plus na Filozofski fakulteti predvsem za mednarodne študente Univerze v Ljubljani, ki se v prvem letu študija na tej ustanovi udeležujejo dveh semestrov lektorata slovenščine. Vsebine učnega kompleta so zato prilagojene mlajšim odraslim, ki so še vpeti v organizirani izobraževalni proces. Seveda pa lahko gradivo – z manjšimi prilagoditvami ali izborom relevantnih tem – enako uspešno uporabljajo tudi tisti, ki se slovensko učijo v drugih okoljih in že imajo ustrezno podlago: znajo se sporazumevati v različnih vsakodnevnih situacijah, obvladajo pogostejše besedišče in temeljna slovnična poglavja. Ker je večji del udeležencev modula Leto plus iz Bosne in Hercegovine, Črne gore, Hrvaške, Srbije ali Severne Makedonije, je nekoliko večji poudarek na vprašanjih, uporabnih za govorce teh jezikov, vendar je po naših izkušnjah gradivo primerno tudi za govorce ostalih jezikov. Na višjih stopnjah učenja namreč vpliv prvega jezika stopa v ozadje, težave, s katerimi se pri usvajanju srečujejo učeči se, pa so vedno bolj univerzalne.

Slovenščino 2+ sestavljajo trije zvezki. Pred vami je zvezek *Slovnične tabele in vaje*. V njem so poglavja urejena po besednih vrstah, vrstni red obravnave snovi pa določa ustrezno usposobljeni učitelj in s pojasnili dopolnjuje obravnavane slovnične vsebine, ki so predstavljene v tabelah in uporabnikom olajšajo pomnjenje pravil. Poglavji Glagol in Samostalnik se začneta z vajami za ponovitev snovi, ki bi jo učeči se na tej stopnji učenja že morali znati (osnovni glagolski časi in sklanjatve), s poudarkom na nekaterih težjih oblikah. Velik del gradiva je posvečen oblikoslovju (posebnostim vseh sklanjatev in drugi ženski sklanjatvi), del pa tudi skladnji, predvsem besednemu redu in nekaterim težjim veznikom. Za govorce na tej stopnji jezikovne zmožnosti so že relevantni tudi pravopisni problemi, ki sta jim namenjeni zadnji poglavji.

Na zadnjih straneh učnega gradiva so vključene rešitve nalog, tako da ga je do neke mere mogoče uporabljati samostojno in brez pomoči učitelja. Vsebine so zasnovane za 90–120 kontaktnih ur učenja slovenščine, visoko motivirani uporabniki pa jih lahko predelajo hitreje. Velik del primerov, uporabljenih v nalogah, je korpusno utemeljen. Primeri standardne slovenščine so iz referenčnega korpusa Gigafida, primere za naloge s pogostimi napakami, ki jih pri učenju slovenščine kot tujega jezika delajo neprvi govorci, pa smo poiskale v korpusu slovenščine kot tujega jezika KOST 2.0.

Ker učenje jezika nikakor ni osredotočeno zgolj na učenje slovničnih pravil, *Slovnične tabele in vaje* v kompletu *Slovenščina 2+* spremljata še dva komunikacijsko naravnana zvezka, *Besedila 2.1* in *Besedila 2.2*, ki vsebujeta sporazumevalne vzorce, vaje za besedišče in komunikacijo ter kratka besedila za branje in poslušanje. Pri uporabi teh dveh zvezkov je ključnega pomena usposobljen učitelj, ki uporabnikom posreduje ustrezno povratno informacijo o jezikovni produkciji.

Avtorice vam želimo uspešno in radovedno uporabo gradiva.

Mojca Stritar Kučuk, Helena Šter, Staša Pisek

1 GLAGOL

1. Dopolnite v pretekliku in sedanjiku.

preteklik, sedanjik, 1. os. E

- teči, vsak dan – enkrat na teden: Včasih sem tekel/tekla vsak dan,
  zdaj pa tečem enkrat na teden.

a) piti, kava – čaj: Včasih _____,
zdaj pa _____.

b) jesti, veliko – manj: Prej _____,
zdaj pa _____.

c) spati, 10 ur na noč – precej manj: Pred nekaj leti _____,
zdaj pa _____.

č) živeti, Makedonija – Slovenija: Včasih _____,
zdaj pa _____.

d) stanovati, blok – hiša: Takrat _____,
zdaj pa _____.

e) imeti, sreča – izkušnje: Nekoč _____,
zdaj pa _____.

f) brati, kriminalke – študijska literatura: V mladosti _____,
zdaj pa _____.

2. Dopolnite.

sedanjik, prihodnjik

	SEDANJIK	PRIHODNJIK
■ IMETI	Vsak človek ima izbiro glede svoje prehrane.	A bomo imeli (mi) dostop do interneta?
a) ISKATI	Kaj že ves dan _____ (vidva)?	Že zdaj vem, da _____ jutri vsaj pol ure _____ (midva) parkirno mesto.
b) JESTI	Otroka rada _____ dunajski zrezek in pomfrit.	Kaj _____ (ti) za zajtrk?
c) NAJTI	Tega podatka nikjer ne _____ (jaz).	Upam, da _____ kmalu _____ (vidva) stanovanje.
č) OBISKOVATI	Obe babici me pogosto _____.	V dopoldanskem času _____ _____ (oni) jezikovni tečaj.
d) PITI	Mladi _____ preveč alkohola.	Kaj _____ (vidva)?
e) POVEDATI	A lahko _____ (vi), kaj vas moti?	Počakajmo na to, kaj _____ _____ strokovnjaki.

	SEDANJIK	PRIHODNJIK
f) SLIŠATI	Iz sosednje sobe _____ (jaz) nenavadne glasove.	Gotovo _____ (vi) veliko kritik.
g) SPATI	Slovenski medvedi povprečno _____ 74 dni na leto.	Že veste, kje _____ (ve)?
h) TEČI	Zvečer ponavadi _____ (jaz) po parku.	Dogovorili sta se, da _____ _____ (onidve) skupaj.
i) VZETI	Načrtovanje mi _____ precej časa.	Vse podatke _____ (mi) iz baze podatkov.
j) ŽIVETI	Če nimaš stanovanja, lahko _____ _____ pri meni.	Verjetno _____ kmalu _____ (midva) skupaj.

3. Dopolnite v pretekliku. preteklik

- V soboto smo šli (*iti, mi*) na ekskurzijo v Prekmurje.

a) Kaj _____ (*jesti, ti*) včeraj?

b) Kje _____ (*najti, ti*) obleko, ki jo imaš na sebi?

c) Prejšnji semester _____ (*obiskovati, jaz*) tečaj nemščine.

č) Direktorica _____ (*povedati*), da so pregledali vse prijave.

d) V preteklih dneh _____ (*slišati, mi*) marsikaj novega o vas.

e) _____ (*reči, onadva*), da bosta pozna.

f) Res _____ (*ne vedeti, jaz*), zakaj sem bil(a) tam.

g) Pisanje seminarske naloge mi _____ (*vzeti*) veliko časa.

4. Dopolnite v sedanjiku. Nato primere postavite v preteklik. rad, sedanjik, preteklik

- Goran rad nakupuje (rad, nakupovati) prek spleta.
  Goran je včasih rad nakupoval prek spleta.

a) Tina _____ (rad, obleči) krilo.

b) Mark _____ (rad, potovati).

c) Fanta _____ (rad, igrati) igrice.

č) Staša in Helena _____ (rad, brati) manj znane knjige.

d) Študenti _____ (rad, reševati) kvize na telefonih.

e) Vse moje kolegice _____ (rad, kolesariti).

5. Popravite napake.

rad, napake

- Vsi imajo ~~rada~~ šport. radi
a) Vsi, ki grejo na Bled, ~~rada~~ poskusijo kremno rezino. _____
b) Imam veliko prijateljev in ~~rado~~ gremo skupaj v hribe. _____
c) ~~Rado~~ bi hodila na službena potovanja. _____
d) Spoznal sem veliko študentov, ki mi ~~rad~~ pomagajo. _____
č) V mojem mestu se vsi ~~rado~~ družijo. _____
e) Mila in njen mož ~~radi~~ obiskujeta kraje, ki jih še ne poznata. _____
f) Asistenti ~~rada~~ svetujejo tujim študentom. _____
g) Otroci naj naročijo, kar imajo ~~rada~~. _____

6. Označite.

se, si

	SE	SI	/	
■ Dogovorili so	X			, kdo bo šel prvi.
a) Kako				delite gospodinjska opravila?
b) Upam				, da danes koncert ne bo odpadel.
c) Ali				boste udeležili brezplačnega tečaja?
č) Ljudje				pogosto nasprotujejo spremembam.
d) Kam				ti mudi?
e) Privoščil				je velik sladoled.
f) Ali				zavedate vseh posledic?
g) Kdaj				začnejo olimpijske igre?
h) Ogledala sva				nov slovenski film.

7. Dopolnite s SE/SI in glagolom BITI.

se, si, preteklik

- on: Povedal je, da se je kot otrok zelo bal zobozdravnika.
a) ona: V živalskem vrtu _____ dotaknila velikega pajka.
b) jaz: V otroštvu _____ največ naučil(a) od svojega dedka.
c) mi: Vsi _____ strinjali, da bo treba poskus ponoviti.
č) on: Kadar je bil žalosten, _____ privoščil čokolado.
d) onadva: Končno _____ oglasila po telefonu, da sta srečno prispela.
e) onidve: Na letališču _____ morali soočiti s slabo novico.
f) vi: Razstavo _____ lahko ogledali v Trstu.
g) ti: Joj, groza, zakaj _____ lase pobarvala na zeleno?
h) onadva: Starša _____ odpovedala veliko stvarem, da lahko študiram v tujini.

8. Dopolnite.

sedanjik, preteklik, težji glagoli

SEDANJIK	PRETEKLIK
■ Tukaj izdelujejo pohištvo.	Tukaj so izdelovali pohištvo.
a) Vrneva se opolnoči.	
b) Ne najdem copat.	
c)	Za praznike sva obiskali sorodnike.
č) Babica obožuje mehiške nadaljevanke.	
d)	Peter je vedno vrgel brisačo na tla.
e) Trgovino zaprejo ob osmih.	
f) Ne dosežem škatle na zgornji polici.	
g)	Profesor mi ni verjel.
h) Celo popoldne mečeta na koš.	

9. Napišite v pretekliku.

preteklik, težji primeri

■ Več mest je pod vodo. – Več mest je bilo pod vodo.

a) Veliko tujcev se uči slovenščino. – _____

b) Precej mladih se ukvarja s športom. – _____

c) V skupini je 12 udeležencev. – _____

č) Več študentov odide domov že v petek. – _____

d) Danes je mrzlo in megleno. – _____

e) Strah me je govoriti slovensko. – _____

f) Skrbi me, da ne bom opravil(a) vseh izpitov. – _____

g) Zdi se mi, da slovenščina ni težka. – _____

h) Vidi se, da si veliko treniral. – _____

i) Moti me, da je na avtobusu gneča. – _____

10. Dopolnite tako, da uporabite nedoločnik.

nedoločnik, težji glagoli

- Odšli bomo predčasno. Žal moramo _____oditi_____ predčasno.

a) A kdaj spečeš kruh? A ga znaš _____?

b) Težko rečem, kaj bo naredil zdaj. Vedno je težko _____, kaj bo naredil.

c) Kaj boš oblekla za podelitev priznanj? Nikoli ne vem, kaj _____.

č) Kako se jé s kitajskimi palčkami? Še vedno ne znam _____ z njimi.

d) Kako prevedeš ta stavek? A ga znaš _____ ?

e) Prejšnji mesec sem padel/padla na izpitu. Na tem roku res ne smem _____.

f) Peter ne bo prišel na sestanek. Kaj se je zgodilo, da ne more _____?

g) Našli smo napako. Zdaj je treba _____ rešitev.

h) A si zaprl vrata? Nekdo jih mora _____.

i) Nismo dosegli vrha. Jutri ga bomo ponovno poskušali _____.

11. Napišite stavke.

pogojnik

- kako ■ bi ■ povedati (vi) ■ ta stavek ■ drugače ■ ? Kako bi povedali ta stavek drugače?

a) vsaj enkrat ■ bi ■ rad ■ pošteno ■ naspati se (jaz) _____

_____

b) če ■ bi ■ imeti (mi) ■ več časa _____

bi ■ ogledati si (mi) ■ lahko ■ še Novo mesto _____

c) včeraj ■ izklopiti (ona) ■ telefon _____

da ■ bi ■ učiti se (ona) ■ v miru _____

č) čeprav ■ biti (midva) ■ v tujini ■ šele en teden _____

bi ■ rad ■ vrniti se (midva) ■ domov _____

12. Obkrožite.

vezava glagolov, 2. in 3. sklon

- Gledalci so se smejali **klovnov** ■ (**klovnom**.)

a) **Kadilcev** ■ **Kadilcem** so prepovedali kajenje v lokalih.

b) Bližali smo se **Kranjske Gore** ■ **Kranjski Gori**.

c) Hvala, ker ste se odzvali **naše prošnje** ■ **naši prošnji**.

č) Pavel se je opravičil **profesorice** ■ **profesorici**, ker je zamudil.

d) Ustrašila se je **kolesarja** ■ **kolesarju**, ki je naenkrat pripeljal okrog vogala.

e) Velikokrat pomaga **starih staršev** ■ **starim staršem**.

f) Policija **kriminalca** ■ **kriminalcu** ni mogla dokazati krivde.

g) **Naše skupine** ■ **Naši skupini** sta se pridružila študenta iz Madžarske.

h) **Prvenstva** ■ **Prvenstvu** se je udeležilo pet ekip.

i) Ljudje, ki mislijo samo nase, se ne zavedajo **posledic** ■ **posledicam**.

j) Rafael se je čudil **navad** ■ **navadam** Slovencev.

k) Ni se mogel znebiti **občutka** ■ **občutku**, da se bo zgodilo nekaj slabega.

13. Dopolnite.

vezava glagolov, 2. in 3. sklon

- Na drsanju se je držal ograje (*ograja*).

a) Ali se že veseliš _____ (*poletje*)?

b) Ali se lahko dotakneš _____ (*strop*)?

c) Bojim se _____ (*slaba ocena, M*).

č) Vsi se moramo držati _____ (*zakon, M*).

d) Na Instagramu sledim _____ (*vplivnica*), ki objavlja nasvete o ličenju.

e) _____ (*starši*) je svetoval, naj ne prodajo hiše.

MODALNI GLAGOLI

		SEDANJIK	PRETEKLIK	PRIHODNJIK	POGOJNIK
ŽELETI + nedoločnik	+	želim	sem želel(a)	bom želel(a)	bi želel(a)
	–	ne želim	nisem želel(a)	ne bom želel(a)	ne bi želel(a)
HOTETI + nedoločnik	+	hočem	sem hotel(a)	bom hotel(a)	bi hotel(a)
	–	nočem	nisem hotel(a)	ne bom hotel(a)	ne bi hotel(a)
SMETI + nedoločnik **LAHKO + os. gl. oblika**	+	smem/lahko	sem smel(a)/lahko	bom smel(a)/lahko	bi smel(a)/lahko
	–	ne smem	nisem smel(a)	ne bom smel(a)	ne bi smel(a)
MORATI + nedoločnik	+	moram	sem moral(a)	bom moral(a)	bi moral(a)
NI TREBA + nedoločnik	–	ni (mi) treba	ni (mi) bilo treba	ne bo (mi) treba	ne bi (mi) bilo treba
LAHKO + os. gl. oblika	+	lahko (*grem*)	sem lahko (*šel/šla*)	bom lahko (*šel/šla*)	bi lahko (*šel/šla*)
MOČI + nedoločnik	–	ne morem	nisem mogel/mogla	ne bom mogel/mogla	ne bi mogel/mogla

1. Napišite v sedanjiku.

modalni glagoli + nedoločnik

- Med počitnicami ■ ne želeti (midva) ■ misliti ■ na izpite

Med počitnicami ne želiva misliti na izpite.

a) poleti ■ želeti (oni) ■ obiskati ■ vse skandinavske države

_____

b) vedno ■ hoteti (jaz) ■ ostati ■ preprost človek

_____

c) nihče ■ ne hoteti ■ počistiti ■ kopalnica

_____

č) če ■ hoteti (onadva) ■ zmagati ■ morati (onadva) ■ več trenirati

_____

d) prijateljica ■ misliti ■ da ■ morati (mi) ■ jesti ■ manj mesa

_____

e) to ■ morati (vi) ■ narediti ■ če ■ želeti ■ iti ■ na dopust

_____

2. Odgovorite.

modalni glagoli, sedanjik

	JA, ...	NE, ...
■ Ali želiš prepisati vse naloge?	želim jih prepisati.	ne želim jih prepisati.
a) Ali želiš videti rezultate?		
b) Ali hočeta preživeti počitnice doma?		
c) Ali morate delati prek študentskega servisa?		
č) Ali se že lahko prijavimo na izpit?		
d) Ali lahko uporabljamo telefone?		

3. Dopolnite z besedami iz levega in desnega stolpca.

samostalnik + ni treba

KOMU?		ČESA?
odrasli kolesarji	■ Odraslim kolesarjem ni treba nositi čelade.	čelada
domačini	a) _____ ni treba plačevati _____.	vstopnina
učenci	b) _____ ni treba zamenjati _____.	učilnica
učiteljice	c) _____ se ni bilo treba udeležiti _____.	konferenca
študenti	č) _____ ni treba plačati _____.	tečaj
sošolca	d) _____ ne bo treba ponavljati _____.	letnik
znanstvenici	e) _____ ni bilo treba ponoviti _____.	raziskava

4. Napišite v sedanjiku.

osebni zaimek + ni treba

■ jaz ■ ni treba ■ skuhati ■ kosilo

Ni mi treba skuhati kosila.

a) ti ■ ni treba ■ pomiti ■ posoda

_____

b) on ■ ni treba ■ povedati ■ novica

_____

c) ona ■ ni treba ■ preveriti ■ podatek, M

_____

č) midva ■ ni treba ■ poslušati ■ ta glasba

_____

d) vidva ■ ni treba ■ pojesti ■ cela pica

e) onadva ■ ni treba ■ zamenjati ■ pohištvo

f) mi ■ ni treba ■ čakati ■ avtobus

g) vi ■ ni treba ■ kupiti ■ vstopnica, M

h) oni ■ ni treba ■ prebrati ■ navodilo, M

5. Dopolnite z glagolom NE MOČI (ne morem, nisem mogel/mogla ...).

moči

SEDANJIK	PRETEKLIK	PRIHODNJIK
a) Moj mož se _____ _____ odvaditi preklinjanja.	a) Po praznikih _____ _____ (on) shujšati.	a) _____ (jaz) pojesti cele porcije.
b) Letos si _____ _____ (mi) privoščiti počitnic.	b) _____ se _____ _____ (jaz) znebiti strahu.	b) Žal se _____ (mi) udeležiti nobene delavnice.

6. Napišite v pretekliku.

modalni glagoli, preteklik

■ Tanja hoče študirati v Zagrebu.
Tanja je hotela študirati v Zagrebu.

a) Študenti morajo poznati pravila.

b) Profesor ne more dati končne ocene.

c) Oblasti želijo ljudi spodbuditi k pogostejši uporabi javnega prevoza.

č) Če hočeš sodelovati na lektoratu, moraš kupiti učno gradivo.

d) Nočem opravljati tega izpita.

e) Moji slovenski kolegi mi vedno lahko pomagajo.

7. Dopolnite.

modalni glagoli, sedanjik, preteklik

a)	+	–
SEDANJIK		Ne morem se registrirati na spletno stran.
PRETEKLIK	Lahko sem se registriral(a) na spletno stran.	

b)	+	–
SEDANJIK		Med izpitom ne smemo uporabljati spletnih prevajalnikov.
PRETEKLIK		

c)	+	–
SEDANJIK		Tokrat ti ni treba oddati naloge.
PRETEKLIK		

č)	+	–
SEDANJIK	Trije študenti se želijo udeležiti konference.	
PRETEKLIK		

d)	+	–
SEDANJIK	Tudi jaz hočem organizirati zabavo.	
PRETEKLIK		

8. Odgovorite negativno.

morati, ni treba

- A si moral(a) pospraviti stanovanje?

  Ne, ni mi ga bilo treba (pospraviti).

a) A je moral tvoj kolega plačati pijačo za vse?

   Ne, _____

b) A se je morala sestra že odločiti?

   Ne, _____

c) A sta morala dolgo čakati?

   Ne, _____

č) A so se že morali prijaviti na izpit?

   Ne, _____

SLOVENŠČINA 2+

Slovnične tabele in vaje za govorce slovenščine kot drugega jezika

Avtorice: Mojca Stritar Kučuk, Helena Šter, Staša Pisek

Recenzenta: Andreja Markovič, Matej Klemen

Za pregled gradiva se zahvaljujemo Nataši Pirih Svetina in Meti Klinar.

Urednici: Mateja Lutar, Katja Krajnc

Oblikovanje, prelom in priprava na tisk: Petra Lapajne Povirk

Ilustracije: Petra Lapajne Povirk

© Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, 2026 (prvi natis). Vse pravice pridržane.

Založila: Založba Univerze v Ljubljani

Za založbo: Gregor Majdič, rektor Univerze v Ljubljani

Izdala: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani;

Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko, www.centerslo.si

Za izdajatelja: Mojca Schlamberger Brezar, dekanja Filozofske fakultete

Ljubljana, 2026

Prvi natis

Naklada: 400 izvodov

Tisk: Birografika Bori, d. o. o.

Cena: 15,00 EUR

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

811.163.6’243(075.4)(076)

STRITAR Kučuk, Mojca
Slovenščina 2+. Slovnične tabele in vaje za govorce slovenščine kot drugega jezika / Mojca Stritar Kučuk, Helena Šter in Staša Pisek ; [ilustracije Petra Lapajne Povirk]. - 1. natis. - Ljubljana : Založba Univerze, 2026

ISBN 978-961-297-920-1
COBISS.SI-ID 301660163